

Schoolondersteuningsprofiel

Krulder - Katwijk

Versie: juni 2014

Auditor: Egbert W. Vleeming
Inschool

sterk in goed
o_nd_er_wi_js

1. Inleiding	5
2. Algemene gegevens	6
2.1. Algemene gegevens van de Krulder	6
2.2. Onderwijsvisie/Schoolconcept	6
2.3. Kengetallen leerlingenpopulatie van de afgelopen schooljaren	6
2.3.1. Leerlingaantal	6
2.3.2. Gewicht leerlingen	7
2.3.3. Aanmeldingen ZAT	8
2.3.4. Aanmeldingen PCL en verwijzingen SBO	8
2.3.5. Leerlingen met verwijzingen SO of een rugzakje	9
2.3.6. Aantal gediagnosticeerde leerlingen	10
3. Basisondersteuning	12
3.1. Basiskwaliteit volgens de inspectie	12
3.2. Planmatig werken	12
3.2.1. Standaarden van de schoolorganisatie	12
3.2.2. Standaarden handelingsgericht werken	14
3.3. Preventieve en licht curatieve interventies	16
3.4. Onderwijsondersteuningsstructuur	17
3.4.1. Deskundigheid	17
3.4.2. Groepsgrootte en formatie	18
3.4.3. Voorzieningen	19
3.4.4. Mogelijkheden van het schoolgebouw	19
3.4.5. Samenwerkingsrelaties	20
4. Ondersteuningsarrangementen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften	22
4.1. Leren en ontwikkeling	22
4.2. Fysiek en Medisch	23
4.3. Sociaal-emotioneel en gedrag	23
4.4. Werkhouding	24
4.5. Thuisituatie	24
5. Conclusie	26

1. Inleiding

In dit schoolondersteuningsprofiel wordt een beeld gegeven van de mogelijkheden, grenzen en ambities die de Krulder heeft als het gaat om het bieden van passend onderwijs aan leerlingen met specifieke (extra of aanvullende) onderwijsbehoeften. Uit dit document blijkt of de Krulder voldoet aan de basisondersteuning die door het schoolbestuur en het samenwerkingsverband is vastgesteld of nog wordt vastgesteld. Bovendien wordt aangegeven voor welke leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften het team een arrangement heeft. Dit schoolondersteuningsprofiel geeft ook de ambities van het team weer. Deze ambities staan geformuleerd in concrete doelen van het schoolbeleid. Op basis van dit document kan de Krulder een goede gesprekspartner zijn voor bestuur, ouders, het samenwerkingsverband, het speciaal onderwijs en organisaties voor welzijn en zorg.

De optelsom van de gegevens van meerdere scholen van het samenwerkingsverband geven een beeld van het onderwijsondersteuningscontinuüm op het niveau van het schoolbestuur, de gemeente en het samenwerkingsverband. Op basis van dit overzicht kan het samenwerkingsverband bepalen voor welke kinderen op welke plek voorzieningen aanwezig zijn. Het schoolbestuur en het samenwerkingsverband kunnen vervolgens beleid ontwikkelen om te voldoen aan de zorgplicht voor het bieden van passend onderwijs aan alle leerlingen uit de regio. Zo vormen de schoolondersteuningsprofielen van alle scholen samen een belangrijke bouwsteen voor het ontwikkelen van beleid op onder andere de ondersteuningstoewijzing, de verdeling van middelen en het arrangeren van een goed antwoord op de onderwijsbehoeften van leerlingen.

Het schoolondersteuningsprofiel van de Krulder is opgesteld door een adviseur van Inschool en de Krulder op basis van de ingevulde facts & findings en een gesprek hierover met de directeur en de IB-er. De conceptrapportage is voorgelegd aan de Krulder, alvorens deze definitief is gemaakt. In juni 2014 is deze versie herzien.

2. Algemene gegevens

2.1. Algemene gegevens van de Krulder

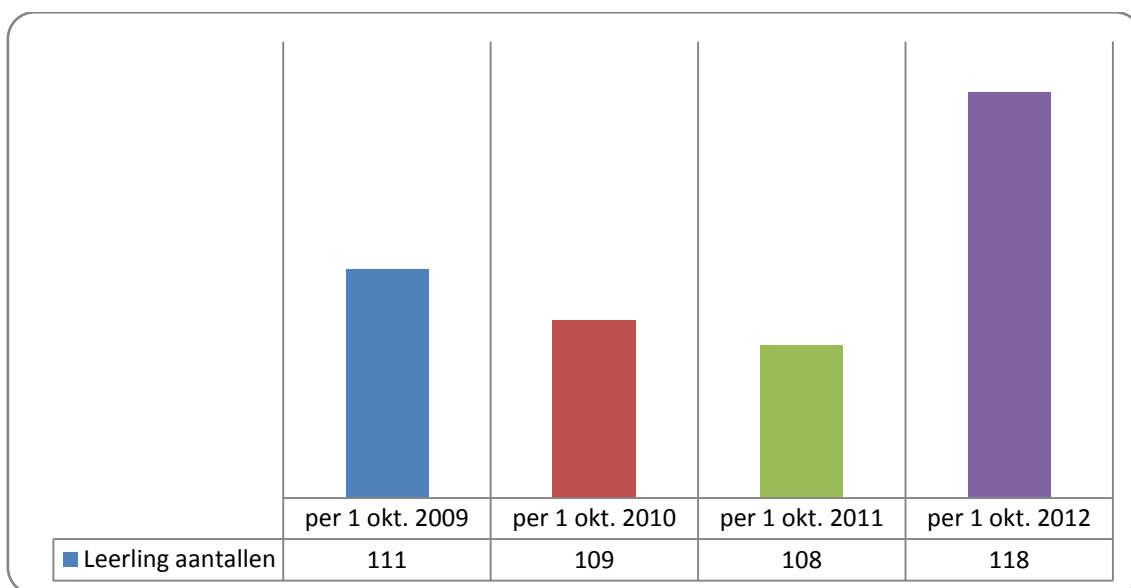
School:	Obs de Krulder
Brin:	20BW00
Directeur:	Maurice Wiering
Intern begeleider:	Marianne Heijne
Bestuur:	Stichting Openbaar Basisonderwijs Duin- en Bollenstreek
Samenwerkingsverband:	Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek

2.2. Onderwijsvisie/Schoolconcept

De Krulder is de enige openbare basisschool in de kern Katwijk, van de gemeente Katwijk. De Krulder staat open voor alle kinderen, ongeacht hun godsdienst, levensovertuiging, ras of huidskleur. Door de aanwezigheid van een gemêleerde schoolbevolking worden de kinderen voorbereid op een multiculturele samenleving. De Krulder is een Daltonschool in oprichting met als kernbegrippen zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en samenwerking.

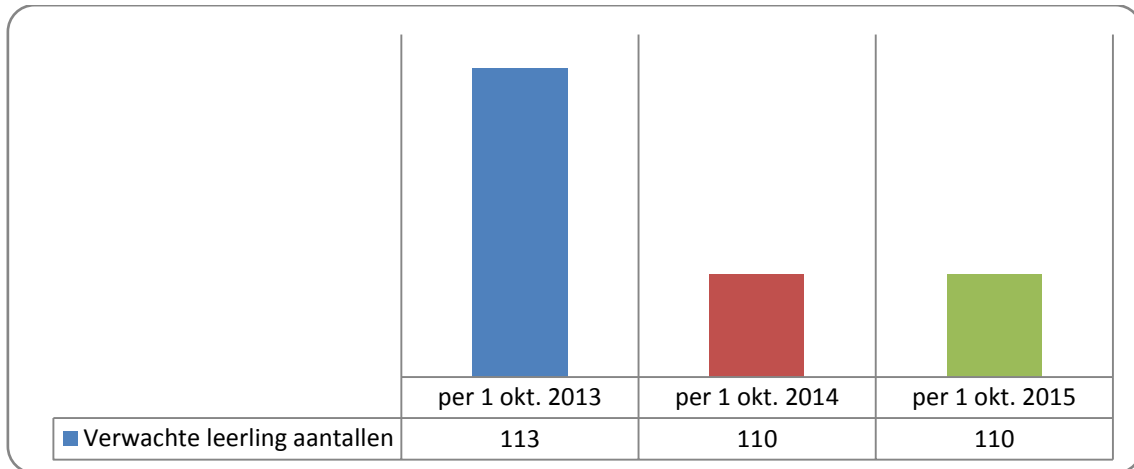
2.3. Kengetallen leerlingenpopulatie van de afgelopen schooljaren

2.3.1. Leerlingaantal

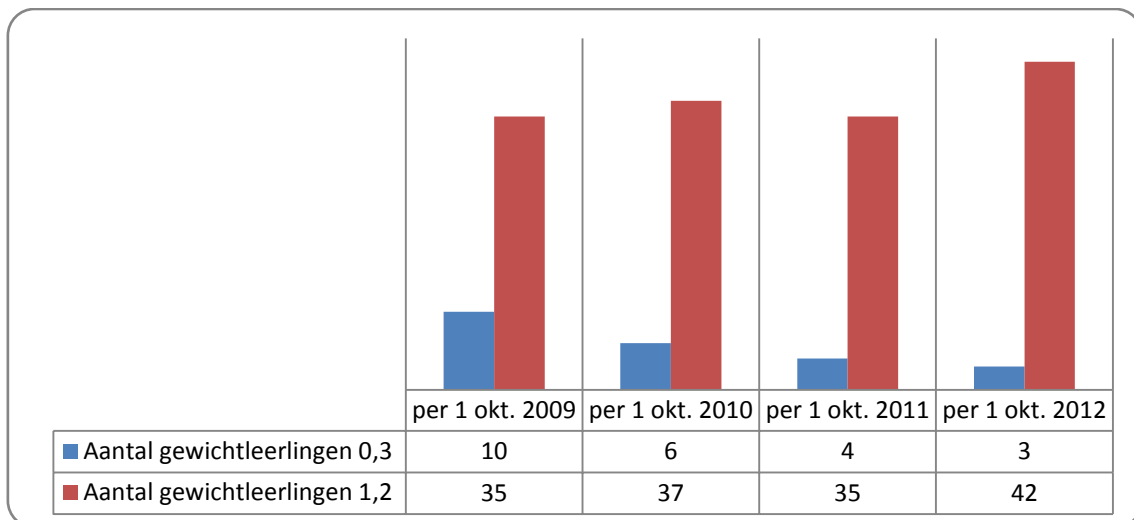
Bovenstaand figuur laat zien dat het leerlingenaantal vanaf 2009 iets gestegen is van 111 leerlingen in 2009 naar 118 leerlingen in 2012. In mei 2014 telt de Krulder 133 leerlingen. Het schooljaar 2014 - 2015 begint de Krulder met 121 leerlingen. De

directie van de Krulder geeft aan te verwachten dat het leerlingaantal zich op dit niveau zal stabiliseren.

De Krulder geeft aan dat er veel scholen in de buurt zijn met een protestants christelijke signatuur en dat de Krulder de enige openbare basisschool is. Ouders die geen protestante achtergrond hebben kiezen voor de Krulder. De Krulder merkt dat ouders onze school kiezen op basis van het sterke taalprofiel.

2.3.2. Gewicht leerlingen

Bovenstaand figuur laat het aantal leerlingen met een leerlinggewicht zien in de periode 2009 tot 2012. Op dit moment zijn er 3 kinderen met een leerlinggewicht 0,3. Dat komt overeen met 2,25 % van de schoolpopulatie; landelijk gemiddelde daarvan is 6,9% (bron: <http://kengetallen.passendonderwijs.nl>, leerlinggewichten 2011-2012) en 35 kinderen met een leerlinggewicht 1,2. Dat komt overeen met 26,3 % van de schoolpopulatie; landelijk gemiddelde daarvan is 5,4% (bron: idem).

De Krulder kent zo'n dertig nationaliteiten. Een aantal ouders heeft een vluchtelingenachtergrond. Door deze instroom heeft de Krulder de afgelopen jaren veel expertise opgebouwd in het geven van onderwijs in Nederlands als tweede taal (NT2 onderwijs).

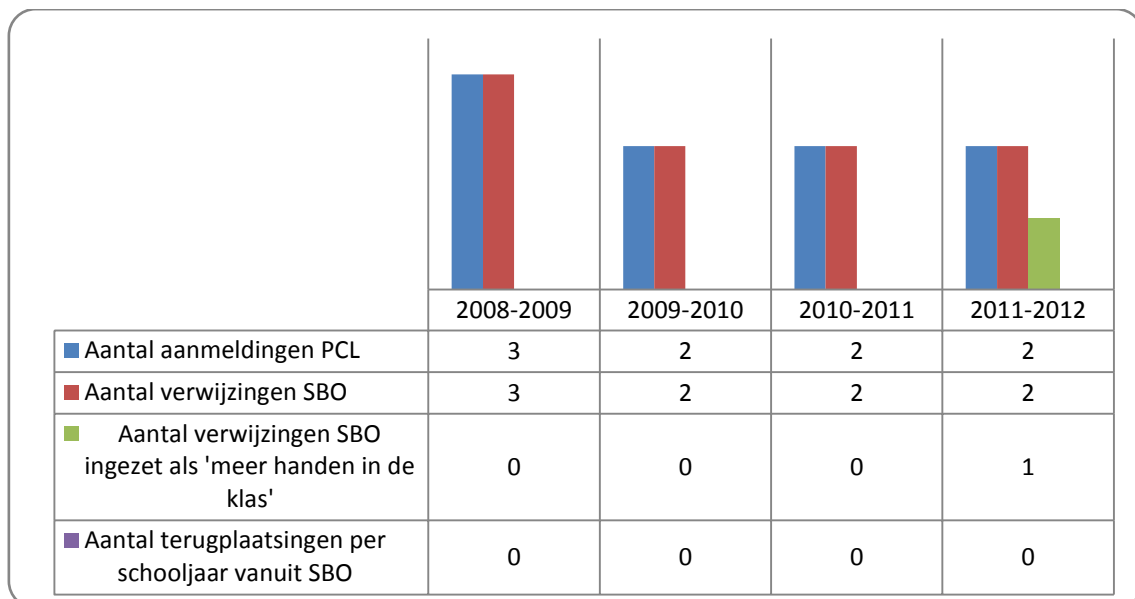
2.3.3. Aanmeldingen ZAT

Sinds 2008-2009 werkt de Krulder met een ZAT (Zorg- en Advies Team). Hierin worden kinderen besproken wanneer de school vastloopt in de aanpak.

De Krulder geeft aan dat het ZAT in het leven geroepen is om de lijntjes korter te maken en de wachtlijsten op te heffen. De Krulder heeft er echter nooit gebruik van gemaakt, omdat de kinderen bij binnenkomst al vaak met de hulpverlening in contact waren. De Krulder sloot hierop dan aan en werkte dan met de reeds betrokken instantie verder.

De Krulder geeft aan te gaan starten met ondersteuningsteams zoals het bedoeld is vanuit het samenwerkingsverband. De eerste stappen hierin zijn al gezet.

2.3.4. Aanmeldingen PCL en verwijzingen SBO

In de bovenstaande periode meldde de Krulder 9 leerlingen aan bij het PCL (Permanente Commissie Leerlingenzorg) en verwees de school 9 kinderen naar het SBO (Speciaal BasisOnderwijs). Dat komt overeen met een verwijzingspercentage van 2 % per jaar en dat is meer dan het landelijk gemiddelde dat 0,51% bedraagt (bron: <http://kengetallen.passendonderwijs.nl>, aantal leerlingen verwezen naar het zelfde of een ander samenwerkingsverband 2010-2011. Het percentage van 2011-2012 is nog niet bekend).

De Krulder geeft aan dat zij leerlingen die op school zitten naar een speciale school voor basisonderwijs verwijst wanneer een leerling op een andere school beter begeleid kan worden. Er wordt per leerling gekeken in hoeverre er kan worden

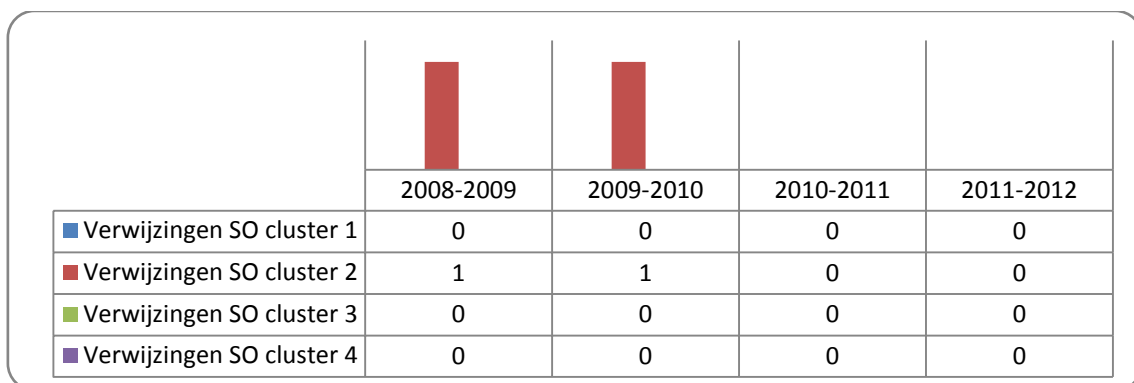
geboden wat het kind nodig heeft. Er wordt zoveel mogelijk geprobeerd om leerlingen binnen de Krulder op te vangen.

De Krulder geeft aan dat het SBO kleinere groepen heeft, waardoor zij beter in staat zijn meer individuele begeleiding en aansturing te bieden. Daarnaast zijn er meerdere disciplines binnen het SBO werkzaam.

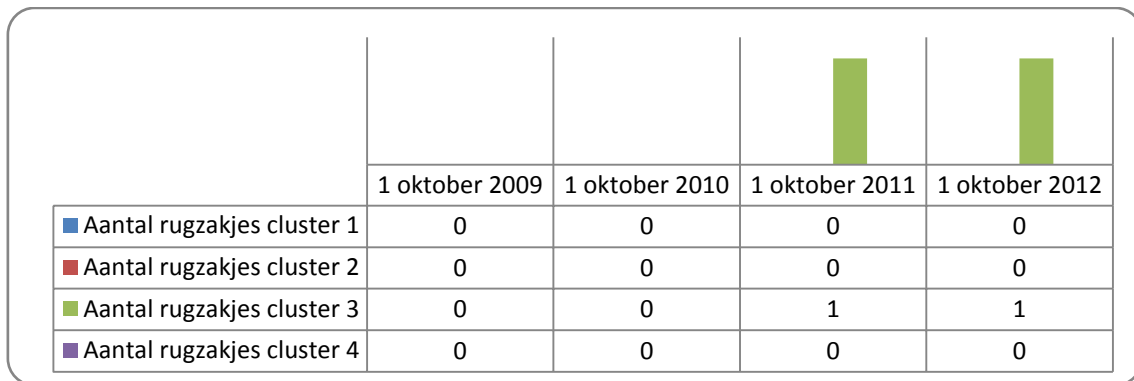
De Krulder geeft aan dat zij “Meer handen in de klas” zeker als een meerwaarde ervaart. Zij krijgen hierdoor goede en concrete adviezen. Wat de Krulder betreft zou “Meer handen in de klas” ook in de toekomst voortgezet moeten worden.

De Krulder heeft sinds 2009 geen leerlingen teruggeplaatst gekregen uit het SBO.

2.3.5. Leerlingen met verwijzingen SO of een rugzakje

De Krulder verwees volgens opgave van de directie sinds 2008-2009 2 leerlingen naar het Speciaal Onderwijs (SO), beide leerlingen werden verwezen naar cluster 2.

Er is op dit moment één kind met een indicatie (rugzakje) van cluster 3. Dit komt neer op 0,8 % van de schoolpopulatie. Het landelijk gemiddelde van kinderen met een rugzakje in het basisonderwijs is 1,4% (bron: <http://kengetallen.passendonderwijs.nl>, totaal aantal leerlingen met een rugzak, zowel op het BO als SBO, schooljaar 2011-2012).

De Krulder geeft aan dat zij ervaring heeft met leerlingen die met een cluster indicatie zijn aangemeld. De leerlingen in bovenstaand schema zijn cluster geïndiceerde leerlingen waarvan de indicatie is aangevraagd toen de leerling al op de

Krulder zat. Bij voortzetting van de schoolloopbaan van een cluster geïndiceerde leerling zijn voor de Krulder belangrijke aandachtspunten:

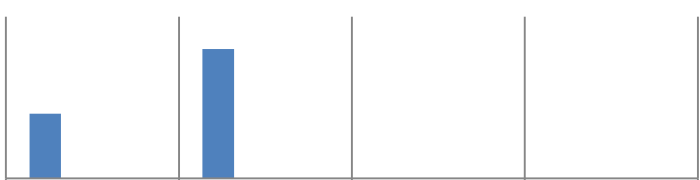
- Ontwikkelt de leerling zich optimaal?
- De draagkracht van de groep
- Kan aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling voldaan worden?

De Krulder heeft veel geleerd van het omgaan met leerlingen die een rugzak hebben. De teamcursus handelingsgericht werken (HGW) sluit hierop aan. Er wordt gekeken naar wat een kind nodig heeft en waar kansen liggen voor een optimale ontwikkeling voor het kind.

De Krulder gaat altijd met ouders in gesprek. De Krulder heeft de basishouding dat er vaak veel meer mogelijk is dan in eerste instantie lijkt.

Als het gaat om de ambitie van de Krulder met betrekking tot passend onderwijs, zijn in principe alle kinderen welkom. De Krulder is bereid om te denken in kansen (en herkansen). De Krulder is een kleine school met een betrokken en bevlogen team.

2.3.6. Aantal gediagnosticeerde leerlingen

	1 oktober 2009	1 oktober 2010	1 oktober 2011	1 oktober 2012
■ Aantal leerlingen met dyslexieverklaringen	1	2	0	0
■ Aantal leerlingen met dyscalculie/rekenstoornis	0	0	0	0
■ Aantal meerbegaafde leerlingen (IQ groter dan 130)	0	0	0	0
■ Aantal met een hulp- of ondersteuningsvraag op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling	0	0	0	0

De Krulder kent geen leerlingen met een diagnose hoogbegaafdheid of leerlingen met een gediagnosticeerde hulp- of ondersteuningsvraag op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling.

Leerlingen met dyslexie krijgen alle compenserende maatregelen uit het dyslexie-protocol aangeboden. Het team heeft zich daarin geschoold. De IB-er heeft een opleiding met betrekking tot dyslexie gevolgd.

De Krulder geeft aan geen specifieke aanpak en/of protocol te hebben voor kinderen met dyscalculie. Wanneer de Krulder een vermoeden heeft dat het kind dyscalculie heeft, dan bespreekt men de leerling in de Consultatieve Leerkracht Begeleiding (CLB) en daar wordt dan een plan van aanpak opgesteld.

In dit CLB heeft naast de eigen leerkracht en de IB-er ook de adviseur van de schoolbegeleidingsdienst (OnderwijsAdvies) zitting. De CLB staat minimaal voor drie keer per jaar gepland.

De Krulder geeft aan ook hoogbegaafde leerlingen optimaal te willen ondersteunen. Het Daltonsysteem biedt hier genoeg kansen voor. De Krulder geeft aan dat de rekenmethode “Wereld in getallen “ een zogenaamd “Plusboek “ naast het basisboek heeft en dat in voorkomende gevallen dit gebruikt kan worden.

De Krulder geeft aan dat zij voor leerlingen met een hulp- of ondersteuningsvraag op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling de Kanjertraining gebruikt. De Krulder geeft aan dat het team hierin geschoold is.

De Krulder geeft aan dat de school sterk is in het lesgeven aan leerlingen met een taalachterstand.

3. Basisondersteuning

De basisondersteuning geeft het niveau van ondersteuning weer, waaraan alle scholen in het samenwerkingsverband (gaan) voldoen.

Mede op basis van de schoolondersteuningsprofielen van alle deelnemende scholen stelt het samenwerkingsverband het niveau van basisondersteuning vast.

De basisondersteuning omvat vier aspecten:

- Basiskwaliteit (het oordeel van de inspectie over de school)
- Planmatig werken (het volgen van de resultaten van de leerlingen en het inrichten van het onderwijs op basis daarvan)
- Preventieve en licht curatieve interventies (zoals een aanpak voor pesten of dyslexie)
- Onderwijsondersteuningsstructuur (goede afspraken over de organisatie binnen de school en samenwerking met specialisten).

3.1. Basiskwaliteit volgens de inspectie

De Inspectie heeft tijdens haar laatste oordeel d.d. 5 april 2011, ondanks de geconstateerde aandachtspunten geconcludeerd, dat de Krulder voldoet aan de normen voor het handhaven van het eerder toegekende basisarrangement.

Verbeterpunten voor de onderwijskwaliteit

Naast deze positief beoordeelde aspecten vraagt de inspectie aandacht voor enkele onderdelen waarvan de kwaliteit verbetering behoeft. Het betreft hier de aspecten onderwijsleerproces, leerlingenzorg, kwaliteitszorg en de aansturing van de schoolontwikkeling.

UIT: Rapport Onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag 2010 | 2011 | Basisschool De Krulder | 5 april 2011

De Krulder geeft aan na het laatste inspectiebezoek een verbeterplan te hebben geschreven. De inspectie heeft dit plan goedgekeurd.

3.2. Planmatig werken

3.2.1. Standaarden van de schoolorganisatie

Onderstaand schema geeft aan hoe de Krulder zichzelf beoordeelt op een aantal standaarden uit het toezichtkader van de Inspectie van het onderwijs.

	Zwak	Voldoende	Goed	Excellent
1.1 De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingpopulatie verwacht mag worden		*		
1.4 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden			*	

2.4 De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerling-gewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand			*	
4.2 De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school			*	
4.4 De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen		*		
4.5/6 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten in en om de school			*	
4.7 Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan			*	
5.1 De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof			*	
5.2 De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer			*	
5.3 De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten			*	
6.1 De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen			*	
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen		*		
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen		*		
6.4 De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen		*		
7.1 De school gebruikt een samenhangend systeem genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen			*	
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in ontwikkeling van de leerlingen		*		
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben			*	
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen			*	
8.3 De school voert de zorg planmatig uit		*		
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg		*		
8.5 De school zoekt de structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerling-niveau haar eigen kerntaak overschrijden			*	
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerling-populatie			*	
	Zwak	Voldoende	Goed	Excellent
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen		*		
9.3 De school evalueert regelmatig het leerproces		*		
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten		*		
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces		*		
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit		*		

Uit dit schema blijkt dat de basiskwaliteit op de Krulder in orde is: 13 van de 27 inspectie indicatoren zijn als voldoende en 14 als goed beoordeeld. Daarnaast uit zich dat op de volgende manieren:

- Er is een goede samenwerking met de peuterspeelzaal en er wordt in een vroeg stadium gesignaleerd
- Er is veel materiaal voor kinderen met een taalachterstand ontwikkeld. De Krulder wordt hiervoor regelmatig door andere scholen van het samenwerkingsverband geconsulteerd
- Er is een goed opgezette orthotheek
- Er wordt op meerdere niveaus met leerlijnen in de groep gewerkt.

3.2.2. Standaarden handelingsgericht werken

Onderstaande schema's geven per ondersteuningsniveau weer hoe de school zichzelf op dit moment beoordeelt betreffende de ontwikkeling van handelingsgericht werken (HGW).

Ondersteuningsniveau 1: Algemene preventieve ondersteuning in de groep

	Zwak	Voldoende	Goed	Excellent
1. Leerkrachten werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen		*		
2. Leerkrachten verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen			*	
3. Leerkrachten bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen		*		
4. Leerkrachten werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak			*	
5. Leerkrachten benoemen hoge, reële SMARTI-doelen voor de lange (einde schooljaar) en voor de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's		*		
6. Leerkrachten werken met een groepsplan waarin ze de doelen en de aanpak voor de groep, subgroepjes en mogelijk een individuele leerling beschrijven		*		

Ondersteuningsniveau 2: Extra ondersteuning in de groep

	Zwak	Voldoende	Goed	Excellent
1. Leerkrachten signaleren op basis van de verzamelde gegevens vroegtijdig leerlingen die in het groepsoverzicht de komende periode extra instructie, ondersteuning en /of begeleiding nodig hebben om de gestelde doelen te bereiken, dan wel excellente leerlingen die extra uitdaging nodig hebben om aanvullende doelen te bereiken			*	
2. Leerkrachten signaleren leerlingen die qua gedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling en werkhouding extra aandacht nodig hebben			*	
3. Leerkrachten maken bij het signaleren van leerlingen gebruik			*	

van standaarden, criteria en ijkpunten die in school afgesproken zijn ten aanzien van de (leer)ontwikkeling van leerlingen				
4. Leerkrachten zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben			*	
5. Leerkrachten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op dat van leerlingen, ouders, collega's		*		
6. Tijdens de uitvoering van de groepsplannen vinden regelmatig klassenbezoeken plaats door de intern begeleider en/of leidinggevenden, teneinde zicht te hebben op en/of de leerkrachten te begeleiden bij het doelgericht uitvoeren van het groepsplan en bij het afstemmen van hun instructie, aanbod, onderwijstijd en klassenmanagement op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.		*		

Ondersteuningsniveau 3: Speciale ondersteuning in overleg met de IB-er

	Zwak	Voldoende	Goed	Excellent
1. Leerkrachten bespreken minstens drie keer per jaar hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van hun groepsplannen met de intern begeleider		*		
2. Leerkrachten stellen (incidenteel), als een leerling een bijzonder aanbod nodig heeft dat zich niet laat specificeren in een groepsplan, doelgericht een (tijdelijk) individueel handelingsplan op. Ouders en leerling zijn betrokken bij het opstellen en evalueren van dit plan.		*		
3. Tijdens de groepsbespreking worden, indien nodig, leerlingen tijdig aangemeld voor de leerling-bespreking (of zorgteam van school). Het betreft onder meer leerlingen die (herhaald) onvoldoende profiteren van de extra zorg die zij ontvangen hebben, leerlingen met vragen over hun ontwikkelingsperspectief en specifieke onderwijsbehoeften, leerlingen met vermoedens van een ernstige problematiek of stoornis of vermoedens van problematiek in de thuis- of buurtsituatie.		*		
4. Voorafgaand aan de leerling-bespreking vindt een gesprek met de ouders plaats en worden hun verwachtingen en vragen in kaart gebracht.		*		
5. In de leerling-bespreking zijn tenminste de intern begeleider en leerkracht aanwezig. De begeleidingsvraag van de leraar staat centraal. De bespreking is gericht op het handelen van de leerkracht.		*		
6. Na afloop van de leerling-bespreking vindt een gesprek met de ouders plaats over wat de bevindingen zijn, welke besluiten en afspraken gemaakt zijn en op welke wijze school en ouders kunnen samenwerken.		*		

Ondersteuningsniveau 4: Schoolnabije ondersteuning

	Zwak	Voldoende	Goed	Excellent
1. De school werkt structureel samen met externe partners in onderwijs en zorg (waaronder het CJG) ten aanzien van de ondersteuning van leerling, leerkracht, ouders en school.		*		
2. In de leerling-bespreking (of zorgteam op school) wordt, indien nodig, de expertise van deze partners ingeroepen om de vraag van een leerling, leerkracht en/of ouders te kunnen beantwoorden.		*		
3. Het ontwikkelingsperspectief van de leerling wordt (indien nodig) in de leerling-bespreking (of zorgteam) vastgesteld of		*		

gevolgd en nagegaan hoe de leerkracht in een groepsplan en/of individueel handelingsplan hieraan tegemoet komt.				
4. Ouders geven toestemming voor bespreking van hun kind in de leerling-bespreking (of zorgteam).			*	
5. Ouders zijn uitgenodigd voor deelname aan het zorgteam en ondertekenen het verslag van dit overleg.		*		

Handelingsgericht werken in de school - Algemeen

	Zwak	Voldoende	Goed	Excellent
1. De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor eenieder duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer		*		
2. Alle teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, de leerkrachten, de ouders en het schoolteam			*	
3. Alle teamleden zijn open naar collega's, leerlingen en ouders over het werk dat gedaan wordt of is. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt			*	
4. Leerkrachten krijgen de mogelijkheid om competenties te ontwikkelen gericht op uitvoering van het handelingsgericht werken met groepsplannen gekoppeld aan het opbrengstgericht werken en worden hierin gestimuleerd en gefaciliteerd			*	
5. De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie			*	
6. De school evalueert regelmatig de resultaten van externe interventies op het gebied van leerling- en leerkrachtbegeleiding			*	

De Krulder geeft aan dat de opgebouwde expertise rondom het werken met kinderen met een taalachterstand in het team voldoende geborgd is. Zo zijn er de afgelopen jaren diverse projecten (bijv. Moedertaal projecten) geweest die hieraan nieuwe impulsen gaven. De Krulder kent de principes van HGW, werkt met groepsplannen maar heeft geen teamscholing hiervoor gevolgd. De Krulder geeft aan dat kinderen met een taalachterstand wel vanuit een HGW-denken ondersteund worden:

1. Welke aanpak vraagt dit kind?
2. Waar sluit ik op aan?
3. Welk materiaal past bij dit kind?

3.3. Preventieve en licht curatieve interventies

De Krulder geeft aan voor leerlingen met rekenhulpvragen (dyscalculie) geen specifieke aanpak te hebben en geen protocol te hanteren.

De Krulder geeft aan ondersteuning te bieden aan leerlingen met leeshulpvragen (dyslexie) conform het protocol en alle daaruit voortkomende compenserende maatregelen aan te bieden.

De Krulder geeft aan een protocol voor medische handelingen te hebben (medicijngebruik) en de Krulder heeft ervaring met een leerling die suikerziekte heeft.

De Krulder biedt fysieke toegankelijkheid voor leerlingen die dit nodig hebben. Het schoolgebouw heeft weliswaar een eerste verdieping, die alleen bereikbaar is via

trappen (geen lift), maar de Krulder geeft aan dat indien nodig een groep van lokaal kan wisselen.

Het gebouw van de Krulder heeft beperkte mogelijkheden om leerlingen zelfstandig buiten de klas te laten werken. De Krulder gaat hier zo goed mogelijk mee om en zoekt naar manieren dit verbeteren.

De Krulder geeft aan een voldoende aanpak te hebben gericht op sociale veiligheid. De Krulder geeft dat het pestprotocol aangescherpt wordt en dat er klasse- en schoolregels zijn. Ook het overblijven wordt geprofessionaliseerd vanaf het schooljaar 2014 -2015.

De Krulder geeft aan een aanpak te hebben gericht op het verminderen en voorkomen van gedragsproblemen. De Kanjertraining draagt bij aan een betere samenwerking tussen de leerlingen zoals we dat binnen het Daltononderwijs graag zien.

De Krulder geeft aan het onderwijsprogramma en de leerlijnen voor leerlingen met een minder dan gemiddelde intelligentie aan te passen.

De Krulder geeft aan het onderwijsprogramma en de leerlijnen voor leerlingen met een meer dan gemiddelde intelligentie aan te kunnen passen. Er is extra materiaal in alle groepen. De Krulder geeft aan dat er ook veel eigen gemaakt materiaal is.

3.4. Onderwijsondersteuningsstructuur

3.4.1. Deskundigheid

	aanwezig zonder diploma	aanwezig met diploma	niet aanwezig
Orthopedagoog			*
Psycholoog			*
Schoolmaatschappelijk werker		*	
Remedial teacher		*	
Motorische Remedial Teaching			*
Intern Begeleider		*	
Taal/leesspecialist		*	
Rekenspecialist			*
Gedragsspecialist			*
Sociale vaardigheden specialist			*
Hoogbegaafdheid specialist			*
Dyslexie specialist			*
Speltherapeut			*
Coaching en Video Interactie Begeleiding			*

Daarnaast is er een keer per twee weken een logopediste op de Krulder werkzaam.

De Krulder heeft de ambitie een taalspecialist binnen de school te gaan organiseren/ontwikkelen.

3.4.2. Groepsgrootte en formatie

Het team bestaat uit 15 medewerkers. Het team heeft in totaal aan formatie 9,01.

De gemiddelde groepsgrootte is 22. De Krulder geeft aan dat er 2 combinatieklassen op school zijn en dat de groepen 3,4,5 en 8 met een jaarklas werken.

De Krulder geeft aan dat de extra ondersteuning overwegend in de klas plaatsvindt, alleen bij de kleuters gebeurt dit ook wel buiten de groep.

De Krulder geeft aan dat er naast de leerkracht extra ondersteuning geboden wordt door een onderwijsassistent en door ex-collega's die het onderwijs vanwege hun leeftijd hebben verlaten.

In onderstaande tabel is aangegeven hoeveel formatie er is voor de eerder ingevulde deskundigheid.

	niet aanwezig	wel aanwezig geen formatie	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	meer dan 0,5	meer dan 1	meer dan 2
Orthopedagoog	*									
Psycholoog	*									
Schoolmaatschappelijk werker	*									
Remedial teacher		*								
Motorische remedial teacher	*									
Intern begeleider				*						
Taal/leesspecialist	*									
Rekenspecialist	*									
Gedragsspecialist	*									
Sociale vaardigheden specialist	*									
Hoogbegaafdheid specialist	*									
Dyslexiespecialist	*									
Speltherapeut	*									
Coaching en video interactie specialist	*									

De Krulder geeft aan de afgelopen jaren erg veel expertise opgebouwd te hebben

met betrekking tot het werken met kinderen die een taalachterstand hebben. De Krulder is zich aan het verdiepen in het gedachtegoed van HGW.

De Krulder geeft aan dat team de afgelopen jaren veel aandacht hebben besteed aan de ontwikkeling van het Daltonconcept. Veel leerkrachten hebben inmiddels hun Daltoncertificaat behaald. De Krulder geeft aan dat er binnen de Daltonopleiding veel aandacht besteed wordt aan thema's als zelfstandig werken en meervoudige intelligentie en dat er raakvlakken zijn met het HGW-denken.

3.4.3. Voorzieningen

In onderstaande tabel is aangegeven of en hoeveel leerlingen gebruik maken van beschikbare voorzieningen/aanpakken:

	n.v.t.	0	1-5	5-10	10-15	15-20	meer dan 20
Preventieve ambulante begeleiding (door SBO)				*			
Ambulante begeleiding (rugzak)				*			
Preventieve ambulante begeleiding (door SO)	*						
Plusklas Hoogbegaafdengroep	*						

Daarnaast maakt de Krulder gebruik van andere voorzieningen/aanpakken:

De Krulder geeft aan dat er in de school een Taalklas gesitueerd is. In deze Taalklas kunnen kinderen van groep 1 t/m 4, die een taalachterstand van meer dan één jaar hebben, twee dagdelen per week extra taalles krijgen.

De Krulder wil zich profileren als een "Taalschool". De expertise hebben zij in huis (Taalklas en leerkrachten met heel veel ervaring en ook scholing op dit gebied).

3.4.4. Mogelijkheden van het schoolgebouw

De mogelijkheden van het schoolgebouw zijn weergegeven in onderstaande tabel:

Er is ruimte in de groep voor één-op-één begeleiding	*
Er is een rt-ruimte	*
Er is ruimte voor een time-out	*
De lokalen zijn aangepast voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften	
Er zijn ruimten met specifieke functies voor bewegings- en leerbehoeften (fysiotherapie, schooltuin, enz)	
Er zijn werkplekken voor leerlingen beschikbaar op de gang of in flexibele ruimten	
Anders (vul in bij Toelichting)	*

De Krulder beoordeelt de werkruimten en lokalen als volgt:

	Slecht	Matig	Voldoende	Goed	Zeer goed
--	--------	-------	-----------	------	-----------

Zijn de werkruimten afgestemd op de onderwijsbehoeften van kinderen?			*		
Is de inrichting van de lokalen afgestemd op de onderwijsbehoeften van kinderen?			*		

De Krulder geeft aan dat de ruimte die er is intensief gebruikt wordt en dat er bij een eventuele nieuwbouw van de Brede School Katwijk rekening moet gaan worden met de toekomstige ontwikkelingen rondom passend onderwijs.

3.4.5. Samenwerkingsrelaties

De Krulder werkt samen met onderstaande onderwijspartners en externe instanties:

Swv PO (Leiden, Kennemerland, Haarlemmermeer, Reformatorisch)	☐
swv VO (Duin- en Bollenstreek)	*
(V)SO	*
SBO	*
AED (Ambulante Educatieve Dienst)	*
Ambulante Dienst Leidse Buitenschool	*
Schoolbegeleidingsdienst	*
Particuliere RT- en/of psychologenpraktijk	☐
Opleidingsinstituten (Pabo's, SO-opleidingen, etc.)	*
Lokale overheid/gemeente	*
Bureau jeugdzorg	*
Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	*
Maatschappelijk werk	*
Huisarts(en)praktijk	*
GGD/Jeugdgezondheidsdienst (GGD HM)	*
GGZ (kinderen en jeugd Rivierduinen)	*
Curium	*
Kristal	*
Leerplicht (Regionaal Bureau Leerplicht)	*
Politie	*
Club- en buurthuiswerk	☐
Bibliotheek	*
Buitenschoolse opvang (voor-, tussen- en naschoolse opvang)	*
Anders (vul in bij toelichting)	☐

De Krulder geeft aan zeer tevreden te zijn over de PAB-er van het samenwerkingsverband en de adviseur van OnderwijsAdvies.

De Krulder vindt dat de PAB-er van het samenwerkingsverband ook in de toekomst in het aanbod moet blijven. De Krulder vindt korte lijnen en laagdrempeligheid belangrijke aspecten. Dat loopt allemaal goed. Het hebben van een vast

aanspreekpunt vindt de school een belangrijk aandachtspunt. De Krulder zou de contacten met het CJG graag willen verstevigen.

4. Ondersteuningsarrangementen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

In het volgende hoofdstuk wordt in kaart gebracht in hoeverre de Krulder in staat is een aanbod te hebben voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Deze behoeften kunnen betrekking hebben op:

- Leer- en ontwikkelingskenmerken
- Fysieke en medische kenmerken
- Sociaal-emotionele en gedragsmatige kenmerken
- Werkhouding
- De thuissituatie.

Er wordt beschreven welke aanpak de Krulder heeft voor de verschillende aandachtsgebieden. Voor het beschrijven van deze onderwijsondersteuningsarrangementen is informatie verzameld over:

- Deskundigheid die de Krulder heeft of binnen handbereik heeft
- Tijd en aandacht die de Krulder aan leerlingen kan besteden
- Specifieke materialen of voorzieningen waarover de Krulder beschikt
- Mogelijkheden van het schoolgebouw
- Samenwerking met relevante organisaties.

4.1. Leren en ontwikkeling

Leer- en ontwikkelingshulpvragen kunnen betrekking hebben op intellectuele hulpvragen, leerachterstand, hulpvragen ten aanzien van de ontwikkeling, taalhulpvragen (algemeen en specifiek) en hulpvragen m.b.t. ontwikkelingsvoorsprong.

Huidige situatie:

De Krulder heeft een aanpak voor leerlingen met uiteenlopende ondersteuningsbehoeften door op maat te werken / adaptief te werken.

Deskundigheid	De Krulder biedt ondersteuning aan leerlingen met leeshulpvragen (dyslexie) conform het protocol. De Krulder geeft aan dat deskundig te zijn om kinderen met een taalachterstand te begeleiden.
Aandacht en tijd	Gemiddelde groepsgrootte is 22. Er is één professional per groep. Ondersteuning van IB-er, onderwijsassistent en ex-collega's.
Voorzieningen	'Extra handen in de klas' is mogelijk. De Krulder laat de kinderen onderzoeken en behandelen door OnderwijsAdvies via het vergoede traject. Daarnaast biedt de Krulder een aantal compenserende en ondersteunende maatregelen. Er is een Taalklas voor de kinderen van groep 1 t/m 4 die een taalachterstand hebben van meer dan één jaar. De Krulder heeft een uitgebreide orthotheek.

Gebouw	De Krulder heeft beperkte ruimte om kinderen een rustige werkplek te bieden.
Samenwerking	Schoolbegeleidingsdienst. Ambulante begeleiding. Een goede samenwerking met de ouders van het kind is voor de Krulder een belangrijke voorwaarde voor de begeleiding.
Ambitie	<ul style="list-style-type: none"> De Krulder heeft de ambitie om alle kinderen het beste onderwijs te bieden. Vooral kinderen met een taalachterstand kan de Krulder goed begeleiden.

4.2. Fysiek en Medisch

Fysieke en medische hulpvragen kunnen betrekking hebben op hulpvragen met het gehoor, gezicht, spraak, motorische problemen en anders (epilepsie).

Huidige situatie:

De Krulder heeft nog geen specifieke aanpak ontwikkeld voor kinderen met een fysieke ondersteuningsbehoefte op fysiek en medisch gebied. De Krulder heeft wel een protocol voor medische handelingen en deed ervaring op met suikerziekte.

Deskundigheid	Ervaringsdeskundigheid binnen het team.
Aandacht en tijd	Gemiddelde groeps grootte is 22. Er is één professional per groep.
Voorzieningen	Niet van toepassing.
Gebouw	De Krulder biedt fysieke toegankelijkheid voor leerlingen die dit nodig hebben en is bereid indien nodig een groep te verhuizen naar de benedenverdieping.
Samenwerking	n.v.t.
Ambitie	<ul style="list-style-type: none"> Op dit gebied heeft de Krulder geen ambities. Per geval zal bekeken zijn wat het kind nodig heeft en wat mogelijk is.

4.3. Sociaal-emotioneel en gedrag

Sociaal-emotionele hulpvragen kunnen betrekking hebben op (faal)angst, teruggetrokkenheid, zelfvertrouwen, weerbaarheid, positie in de groep en contactname (dit zijn leerlingen die emotioneel moeite hebben met het maken en houden van contact, het invoelen van emoties en dit kunnen toepassen). Gedragshulpvragen kunnen betrekking hebben op overactief, impulsief, naar binnen gericht, naar buiten gericht, bizar en storend gedrag.

Huidige situatie:

De Krulder heeft geen specifieke aanpak voor kinderen met extra ondersteuningsbehoefte op het gebied van sociaal-emotioneel gedrag.

Deskundigheid	Ervaringsdeskundigheid van het team. De Krulder heeft een aanpak gericht op het voorkomen van gedragsproblemen.
---------------	--

	(Cultuur van de kleine school met veel sociale controle) De Krulder zet daarnaast structureel de Kanjertraining in om gedrag bespreekbaar te maken en sociaal wenselijk gedrag te stimuleren
Voorzieningen	Indien nodig kan de Krulder gebruik maken van de PAB van het SBO. De Krulder heeft een uitgebreide orthotheek.
Gebouw	De Krulder heeft aparte ruimten om kinderen tijdelijk een rustige werkplek te bieden.
Samenwerking	Een goede samenwerking met de ouders van het kind is voor de Krulder een voorwaarde voor een goede begeleiding.
Ambitie	<ul style="list-style-type: none"> Een pedagogisch sterk klimaat en een veilige school voor ieder kind

4.4. Werkhouding

Werkhoudingsvragen kunnen betrekking hebben op concentratie, motivatie en taakgerichtheid.

Huidige situatie:

De Krulder heeft een aanpak voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte op het gebied van werkhouding.

Deskundigheid	De Krulder biedt veel structuur en veiligheid.
Aandacht en tijd	De gemiddelde groepsgrootte is 22.
Voorzieningen	Indien nodig kan de Krulder gebruik maken van de PAB van het SWV.
Gebouw	De Krulder heeft aparte ruimten om kinderen tijdelijk een rustige werkplek te bieden.
Samenwerking	Een goede samenwerking met de ouders van het kind is voor de Krulder een voorwaarde voor een goede begeleiding.
Ambitie	<ul style="list-style-type: none"> De Krulder wil de kinderen met een ondersteuningsbehoefte op het gebied van werkhouding optimaal begeleiden.

4.5. Thuisituatie

Bij problemen in de thuisituatie kan het gaan om te weinig stimulering, pedagogische verwaarlozing en overbescherming.

De Krulder heeft ervaring met diverse problematische thuisituaties zoals scheiding en pedagogische verwaarlozing.

Deskundigheid	Ervaringsdeskundigheid.
Aandacht en tijd	Ondersteuning door IB-er mogelijk. Door het MZT (Multidisciplinair ZorgTeam) zal efficiënter gewerkt worden en zal de onderlinge afstemming verbeteren.
Voorzieningen	In het MZT zal worden samengewerkt met Bureau Jeugdzorg

	en het Centrum voor Jeugd en Gezin.
Gebouw	Het gebouw biedt voldoende mogelijkheden om te kunnen overleggen.
Samenwerking	Doel van het MZT een goede samenwerking en te komen tot een vlotte en efficiënte interventie/aanpak voor de onderwijsbehoefte van het kind en de ondersteuningsbehoefte van de leerkracht. Hierbij zijn, indien nodig externe partners betrokken.
Ambitie	<ul style="list-style-type: none"> • Ouders betrekken bij het onderwijs. <p>Het goed opzetten van een goed functionerend MZT, waarbij de ouders, school en de betrokken instanties optimaal samenwerken in het belang van het kind.</p>

5. Conclusie

De Krulder geeft aan te voldoen aan de basisondersteuning. De Krulder geeft aan een voldoende basis te hebben voor wat betreft differentiatie, instructiemodel en klassenmanagement. De Krulder typeert zichzelf als een kleine school met veel aandacht voor het pedagogisch klimaat en een grote sociale controle. De basiskwaliteit is door de inspectie van Onderwijs in april 2011 in orde bevonden. De Krulder geeft aan op weg te zijn met HGW, maar dat er nog veel te ontwikkelen valt. De Krulder heeft de ambitie zich daarin verder te willen scholen.

In het kader van passend onderwijs ziet de Krulder veel mogelijkheden op het gebied van leren en ontwikkeling. Met name op het taalgebied is veel deskundigheid aanwezig binnen het team.

De Krulder biedt onderwijsarrangementen op het gebied van dyslexie, sociaal-emotionele ontwikkeling, gedrag, werkhouding en de thuissituatie. Door de begeleiding van de preventief ambulante begeleider van het Samenwerkingsverband en de extra middelen van “Meer handen in de klas” is de Krulder vaak in staat om kinderen met specifieke hulpvragen op het gebied van gedrag binnen de Krulder te houden.

De Krulder is geen pilotschool rondom het opzetten van een multidisciplinair zorgteam (MZT), om een efficiënte samenwerking tussen school, ouders en diverse instanties mogelijk te maken en kijkt met belangstelling uit naar de nieuwe inrichting van de ondersteuningsstructuur.

De Krulder heeft de ambitie om kinderen met een speciale onderwijsbehoefte de begeleiding te bieden die zij nodig hebben, zowel qua leren als qua sociaal-emotionele ontwikkeling. De Krulder geeft aan zich vooral te willen richten op kinderen met een taalachterstand.

In verband met de ambitie van de Krulder ten aanzien van passend onderwijs stelt de school in principe open te staan voor alle kinderen. De Krulder loopt echter ook tegen grenzen aan, zoals:

- De grenzen die kunnen spelen in de groep waarin de betreffende leerling zit of zou moeten komen zitten. Er is maar een beperkte hoeveelheid tijd en soms komt de leerkracht in een klas tijd en handen tekort
- Logistieke en/of formatieve problemen waardoor ondersteuning niet volledig kan worden ingezet
- Een andere grens wordt bepaald door de draagkracht van de groep
- Groepsgrootte en mogelijke combinatiegroepen kunnen de draagkracht van de groep onvoorzien beïnvloeden.

Tegelijkertijd is de Krulder in ontwikkeling en zal dat in de toekomst blijven. De volgende ontwikkelpunten voor de Krulder kunnen uit het voorgaande worden

geformuleerd, ten aanzien van deskundigheid, aandacht en tijd, voorzieningen, gebouw en samenwerking.

Deskundigheid:

- Verhogen van de kwaliteit van de analyse en evaluatie van het onderwijsleerproces
- Borgen en vasthouden van de reeds ingezette ontwikkelingen en werkwijzen
- Verder uitbreiden van de deskundigheid op het gebied van HGW
- Opleiden van specialisten in de Krulder.

Aandacht en tijd:

- De mogelijkheden onderzoeken voor extra ondersteuning binnen de groepen om de kwaliteit van de begeleiding verder te verhogen.

Voorzieningen:

- De samenwerking met externe instanties borgen en verder uitbouwen.

Gebouw:

- De Krulder kijkt naar mogelijkheden om het gebouw aan te passen. Ook wordt er gekeken naar mogelijkheden voor een andere locatie.

Samenwerking:

- Verder ontwikkelen van het handelingsgericht werken, met name investeren in een goede teamscholing.
- Het borgen van de goede samenwerking met de externe partners en deze verankeren in het toekomstige MZT.

De Krulder geeft aan zich te willen profileren als een “Taalschool”. Zij geeft aan hiervoor binnen de school een Taalklas te hebben en dat het team veel ervaring op dit gebied heeft opgebouwd. Het samenwerkingsverband zou op dit gebied een beroep op de school kunnen doen.

Ten slotte:

De Krulder geeft aan dat zij voor het slagen van passend onderwijs de volgende voorwaarden belangrijk vindt:

- Een goede constructieve samenwerking met ouders
- Een goede samenwerking met alle instanties / partners
- Een goede balans in de groep: evenwichtigheid qua samenstelling
- Een goede sfeer en samenwerking binnen het team.